

ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLAN ÖĞRENCİLERİN MÜFREDAT VE İŞ BULMA SÜRECİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

2022-2023 eğitim öğretim dönemi bahar yarıyılı ve 2023-2024 eğitim öğretim dönemi güz yarıyılında UTL bölümünden mezun olan 37 öğrenciden 15 öğrenci bir yıl dolmadan işe girmiştir. Bu öğrencilerden 10 tanesi görüşme yapmayı kabul ettikleri için 10 öğrenci ile derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşme sonucunda sorulan sorular ve verilen cevaplar aşağıda tablolar halinde detaylı olarak sunulmuştur. Ancak görüşmeler sonucunda aşağıdaki çıkarımlar elde edilmiştir.

1. Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü zaten adında “uluslararası” kelimesini barındıran bir bölümdür. İngilizce bilmek çalışanların daha kolay işe girmesini sağlamaktadır. Sektörde İngilizce bilme şartını aramaktadır. Bu nedenle bu programların müfredatlarında İngilizce yoğun olarak verilmeli, hatta önce hazırlık programı sunulmalı, mümkünse bölüm İngilizce olmalı, eğer mümkün değilse Mesleki İngilizce derslerinin sayısı artırılmalıdır. Ek olarak müfredatta öğrencilere ikinci bir yabancı dil de sunulmalıdır.
2. Staj iş bulma sürecinde çok önemlidir. Birçok öğrenci staj sayesinde işe girdiğini dile getirmiştir. Staj 30 günlük yaz stajı şeklinde değil de 7+1 yani son dönemin tamamen uygulamaya ayrıldığı işyeri eğitimi tarzında olmalıdır.
3. Öğrenciler iş bulma adına özellikle son sınıfta stajın yapılması gerektiğini tavsiye etmektedir. 7+1 uygulaması bu nedenle de faydalı bir uygulama olacaktır.
4. Müfredatta sektörün sıklıkla kullandığı terminolojilere ve lojistik belgelere yer verilmelidir. Ancak özellikle Excel çok önemlidir. Bu nedenle müfredata mutlaka eklenmelidir. Excel yanında coğrafya ya da harita bilgisi ile ilgili bir ders de faydalı olacaktır.
5. Sektör oldukça dinamiktir. Katılımcıların çoğu da sektörün yoğun ve stresli bir sektör olduğunu dile getirmişlerdir. Bu manada ders müfredatına Stres ve Zaman Yönetimi yanında Kriz Yönetimi gibi kişisel gelişimi destekleyici dersler eklenebilir.
6. Bölümümüzde sıklıkla yapılan sektör buluşmalarının faydalı olduğu, networkü artırdığı dile getirilmiştir. Bu tarz etkinliklerin sayısı artırılmalıdır.

Öğrencilerle yapılan görüşme sonucu öğrencilerin program eğitim amaç ve çıktılarına genel olarak ulaştıkları görülse de 3 önemli noktanın vurgulandığı dikkat çekmiştir. Bunlar İngilizce, 7+1 staj, özellikle Excel programının detaylı olarak öğrenilmesidir. 7+1 bölümümüzün üzerinde çalıştığı bir konudur. En yakın zamanda bölüm kurulu toplanıp bu konularda nelerin yapılabileceği tartışılacaktır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Medeni Durum	Çalışılan Sektör	Çalışılan Bölüm
Katılımcı 1	Kadın	24	Bekâr	Lojistik (Deniz Nakliye)	Operasyon
Katılımcı 2	Kadın	25	Bekâr	Lojistik	Operasyon
Katılımcı 3	Kadın	24	Bekâr	Lojistik	Muhasebe
Katılımcı 4	Erkek	24	Bekâr	Lojistik (Gemi Acentası)	Operasyon
Katılımcı 5	Erkek	25	Bekâr	Lojistik	Operasyon
Katılımcı 6	Erkek	23	Bekâr	Gümrükleme	İhracat Operasyon Sorumlusu
Katılımcı 7	Erkek	27	Bekâr	Uluslararası Ticaret	İhracat
Katılımcı 8	Kadın	24	Evli	Lojistik	Satış
Katılımcı 9	Kadın	23	Evli	Uluslararası Ticaret	İhracat
Katılımcı 10	Kadın	23	Evli	Uluslararası Ticaret	İhracat

Katılımcıların 6'sı kadın, 4'ü erkektir. 23 ila 27 yaş aralığında olan katılımcıların hepsi bekardır. Katılımcıların hepsi bölümleriyle ilgili işlerde çalışmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların İlk Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
İşe ilk başladığınızda eğitim anlamında bir eksiklik hissettiniz mi?	Evet	9
	Hayır	1
	Toplam	10
Cevabınız evet ise bu neydi?	Uygulamada Eksiklik	9
	Toplam	9
Cevabınız hayır ise neden?	Stajın Faydası	1
	Toplam	1

Tablo 2’de katılımcıların işe ilk başladıklarında eğitim anlamında kendilerinde bir eksiklik hissedip hissetmedikleri ile ilgili soruya verdikleri cevaplar görülmektedir. Tabloya göre 9 katılımcı bu soruya evet cevabını vermiştir. Evet cevabını veren katılımcıların hepsi de bu eksikliğin teorik ile pratiğin farklı olmasından yani uygulama eksikliğinden kaynaklandığını dile getirmiştir. Eksiklik hissetmeyen bir katılımcı ise bunun nedeni olarak stajda işi öğrendiği bilgilerin işe yaradığını belirtmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların İkinci Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Yaptığınız işi düşünerek müfredatta mutlaka olmalı dediğiniz ders var mı?	Evet	6
	Hayır	4
	Toplam	10
Varsa bunlar nelerdir?	Excell	4
	Coğrafya-Haritalama	2
	Ticari evraklar	2
	Lojistikle İlgili Yazılımlar	1
	Gümrükle İlgili Daha Fazla Ders	1
	Toplam	10

Tablo 3’e göre altı katılımcı müfredatta eklenmesi gereken dersler olduğunu düşünmektedir. Dört katılımcı ise müfredattaki derslerin yeterli olduğunu dile getirmiştir. Excell , coğrafya ve haritalama, ticari evraklar en çok istenen derslerdir.

Tablo 4. Katılımcıların Üçüncü Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Stajın iş bulmanıza ve iş hayatınıza faydası oldu mu?	Oldu	6
	Olmadı	3
	Staj Yapmadı	1
	Toplam	10
Stajın iş bulmanıza ve iş hayatınıza nasıl faydası oldu?	İşe girmemi sağladı	6
	İşi Öğrendim	2
	Network Kurmama Yardımcı Oldu	1
	Toplam	9

Tablo 4’te katılımcıların yaptıkları stajın iş bulmalarına katkılarıyla ilgili olarak verdikleri cevaplar görülmektedir. Tabloya göre, 6 katılımcı stajın iş bulmalarına katkısı olduğunu, 3’ü ise olmadığını ifade etmiştir. Stajın iş bulmaya katkısı olduğunu söyleyenlerden 6 kişi staj yaptığı yer sayesinde veya orada işe girdiğini belirtmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Dördüncü Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Lisans eğitiminiz boyunca daha kolay iş bulma adına neler yaptınız?	Bir Şey Yapmadım	4
	Yabancı Dili Geliştirme	3
	Seminer-Fuarlara Katılma	1
	Erasmus	1
	Farklı Firmalarda Çalışma	1
	Toplam	10
Şimdiki aklınız olsaydı ne yapardınız?	Yurtdışına Dil Eğitimine Gitmek-Dile Ağırlık Vermek	8
	Network Geliştirmek	3
	Staja Önem Vermek	2
	Okurken Çalışmak	1
	Sektörle İlgili Faaliyet ve Etkinliklere Katılma	1
	Toplam	15

Tablo 5'e göre 4 katılımcı lisans eğitimi boyunca işe girmek için bir şey yapmazken, 3 kişi yabancı dil geliştirmiştir. Katılımcılara şimdiki akılları olsa lisans eğitimi boyunca ne yapacakları sorulduğunda ise verilen 8 kişi yabancı dilini geliştireceğini, 3 kişi network geliştireceğini, 2 kişi de staja daha çok önem vereceğini belirtmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Beşinci Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Meslekten beklentiniz neydi?	Beklentim yoktu	1
	Umduğumu buldum	7
	Umduğumu bulamadım	2
	Toplam	10
Ne buldunuz?	Yoğun ve Stresli	7
	İşi İyi Öğrendim.	3
	İstedğim Bölümde Çalışıyorum	1
	Toplam	11

Tablo 6'ya göre sadece 1 katılımcının meslekten beklentisi yoktur, 2 katılımcı meslekten umduğunu bulamazken, 7'si bulmuştur. Umduğunu bulan ve bulamayanların ortak cevabı mesleğin yoğun ve stresli oluşudur.

Tablo 7. Katılımcıların Altıncı Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Mezuniyetten ne kadar zaman sonra iş buldunuz?	Mezuniyetten Önce İş buldum.	5
	3 Ay	3
	8 Ay	2
	Toplam	10
İş bulma süreciniz nasıl oldu?	Staj Yapmam Çok Etkili Oldu.	3
	Deneyim Aradılar.	3
	Network Çok Önemli	2
	Firmaları Araştırıp Kendimi Geliştirdim.	2
	Dil Eksikliği Problem Oldu	1
	Stajımı Yapmamam Kötü Etkiledi	1
	Toplam	12

Tablo 7'ye göre 5 katılımcı mezuniyetten önce, 3 kişi ise mezuniyetten 3 ay sonra iş bulmuştur. İş bulmada staj ve network çok etkili olurken, firmaların deneyim araması iş bulma sürecini uzatmıştır.

Tablo 8. Katılımcıların Yedinci Soruya Verdikleri Cevaplar

Soru	Cevaplar	n
Daha kolay iş bulmak veya işinizi daha rahat yapabilmek için üniversitenizden beklentiniz nedir?	Daha Uzun Staj Süresi (7+1)	9
	Panel ve Forumlar	3
	Yoğun İngilizce- Hazırlık	1
	Gümrükle İlgili Ders Sayısı Artırılmalı	1
	Toplam	14

Tablo 8 katılımcıların daha kolay iş bulmak veya işlerini daha kolay yapabilmek için üniversitelerinden neler beklediklerini göstermektedir. 9 kişi daha uzun staj süresi, 3 kişi de panel ve forumların sayısının artırılmasını istemiştir.